

Kåfjord kommune  
Postboks 74  
9146 Olderdalen

**FISKARLAGET NORD**  
Fiskerilagens servicekontor as avd. nord



E-post: [postmottak@kafjord.kommune.no](mailto:postmottak@kafjord.kommune.no)  
Att:

Vår ref.  
2022.5210

Deres ref.

Dato  
02.09.2022

### **Uttalelse – Søknad om midlertidig dispensasjon fra kystsoneplan for etablering av ny akvakulturlokalitet ved Ysteby – Kåfjord kommune**

Det vises til høring av søknad fra Lerøy Aurora om midlertidig dispensasjon fra gjeldende kystsoneplan for etablering av ny lokalitet ved Ysteby i Kåfjord kommune.

Som det kommer frem i høringen, er området Ysteby hvor det søkes etablert ny lokalitet for akvakultur, i gjeldende plan avsatt til fiske og bruk og vern av sjø. Det var forslag om å avsette gjeldende område til akvakultur i forrige revisjon av kommunens kystsoneplan, men ble tatt ut på grunn av innsigelser fra Sametinget og Fiskeridirektoratet med hensyn til fiskeriinteressene i området.

#### **Om kunnskapsgrunnlaget i området hvor lokaliteten søkes etablert**

Innledningsvis ønsker Fiskarlaget Nord å påpeke at vi arbeider for en god og kunnskapsbasert sameksistens med andre næringer, ikke minst med akvakulturnæringen. Samtidig er det en forutsetning at andre næringer og aktiviteter ikke går på bekostning av hav- og fjordmiljø, ville bestander og/eller driftsgrunnlag og lønnsomhet for fiskere.

Fiskeridirektoratet har kartlagt viktige ressurs- og bruksområder for fiskeriinteressene i store deler av kommunens sjøareal. Datagrunnlaget for Fiskeridirektoratets «*kystnære fiskeridata*», er bl.a. basert på intervju med fiskere og viser dermed reelt bruk av området basert på lokal kunnskap og bruksinteresser over tid. De fleste bruks- og ressursområdene i kommunens sjøareal ble kartlagt og digitalisert i 2006-2008. Det er imidlertid verdt å påpeke at rekefeltene er revidert i 2018. Dette er oppdatert informasjon om bruken av rekefeltene som er samlet inn etter Kåfjord kommune vedtok sin gjeldende kystsoneplan i 2015, og er kunnskap som må tas inn i kommunens kystsoneplan ved neste revisjon og følgende gis tilstrekkelig hensyn.

Ifølge Fiskeridirektoratets kartverktøy vil omsøkte lokalitet overlappe med kartlagt fiskefelt for passive redskaper i fisket etter torsk og uer. Lokaliteten vil også ligge i umiddelbar nærhet til rekefeltet kalt «Lyngenfjorden». I tillegg vil lokaliteten være i nærheten av oppvekst- og beiteområde for torsk, gyteområde for uer og hyse. Altså er det både bruks- og ressursområder som er viktige for kystfiskeflåten. Kommunen har et særskilt ansvar for å ta vare på lokalt viktige områder for fiskeriinteressene.

Ettersom arealbruket til anlegg for akvakultur inkluderer ankerpunkt og fortøyninger, i tillegg til arealet som beslaglegges i havoverflaten, vil mulighetene til å utøve fiske i nærheten av lokaliteter

reduseres betydelig. Det er verdt å påpeke at bl.a. reketrålere har behov for et relativt stort areal å manøvrere i. Det understrekes derfor at områdene med kartlagte fiskefelt som fremkommer i Fiskeridirektoratets kart e.l., må anses å være en framstilling av hvor fiskeriaktivitet foregår, mens fisket i praksis ikke vil ha like nøyaktige avgrensninger som registreringene viser i kart. Videre vises det til at fartøy under 15 meter ikke har hatt krav til rapportering av faststående bruk eller pålagt sporing. Dermed kan en også anta at fiskeriaktiviteten er større enn hva registreringer av faststående redskap og eventuell AIS-sporing måtte vise.

### **Merknader fra Skjervøy Fiskarlag**

Vi har mottatt merknader fra Skjervøy Fiskarlag i forbindelse med høringen. Skjervøy viser til at området benyttes til fiske med både garn, line og reketrål, av både lokale og tilreisende fiskere, og området må derfor anses å være regionalt viktig for fiskerinæringen.

Også Skjervøy Fiskarlag poengterer de negative konsekvensene et anlegg ved Ysteby vil ha på rekefeltet. Fortøyningene vil etableres slik at trålen kan hekte seg dersom de skal fiske som før, alternativt blir området en kan tråle i betydelig redusert og kanskje umulig å tråle på en forsvarlig måte, også med hensyn til vind og strøm. En bør også se dette i et sikkerhetsperspektiv ettersom noen av reketrålerne er mindre fartøy med enefiskere hvor det potensielt kan oppstå farlige situasjoner dersom trålen hekter fast.

Videre stiller Skjervøy Fiskarlag seg negative til etableringen med hensyn til påvirkningen akvakultur kan ha på rekebestanden i området i forhold til utslipp fra anlegget. Samt påpekes det at manglende AIS-registreringer ikke betyr at det ikke foregår fiske i området ettersom den minste flåten enda ikke har krav om dette utstyret.

Skjervøy Fiskarlag er imot at det gis (midlertidig) dispensasjon fra kystsoneplan for å etablere lokalitet Ysteby i Kåfjord kommune. Vedtaket i sin helhet er vedlagt.

### **Ytterligere merknader fra Fiskarlaget Nord**

Vi stiller spørsmål ved om de formelle vilkårene for å kunne innvilge dispensasjon fra gjeldende plan formelt sett er oppfylt i dette tilfellet. Dette fordi den omsøkte omdisponeringen av viktige områder avsatt til enbruks fiske og bruk og vern av sjø og vassdrag (...), vil sette til side hensynene som ligger til grunn for at områdene er avsatt til nettopp dette arealformålet. Det vises videre til lovkommentar til plandelen av plan- og bygningsloven, hvor det fremkommer at endringer i planer av betydning ikke skal skje ved dispensasjoner, men behandles etter reglene om kommuneplanlegging og reguleringsplaner. Dette for å unngå at dispensasjoner undergraver planene som informasjons- og beslutningsgrunnlag.

Ifølge plan- og bygningsloven kreves det at hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, *ikke* blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg skal det foretas en interesseavveining der fordelene ved tiltaket må vurderes opp mot ulempene. Det skal foreligge en klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon. Dette innebærer at det normalt ikke er anledning til å gi dispensasjon når hensynene bak bestemmelsen det søkes dispensasjon fra, fortsatt gjør seg gjeldende med styrke.

I forhold til de vilkår kommunen ønsker å stille dersom det gis dispensasjon til omsøkte lokalitet, er Fiskarlaget Nord av den oppfatning av kommunen ikke kan pålegge tiltakshaver å fjerne et anlegg dersom aktøren har en akvakulturtillatelse knyttet til arealet. I slikt tilfelle må det i så fall settes en tidsbegrensning på dispensasjonsvedtaket og det må videre sikres at fylkeskommunen følger opp denne begrensningen og gir en midlertidig akvakulturtillatelse. Det fremstår imidlertid vanskelig for fiskeriinteressene å komme med innvendinger mot omsøkte lokalitet ved rullering av kystsoneplanen, dersom det gis (midlertidig) dispensasjon i denne omgang, til tross for at området

bl.a. er regulert til fiskeri i gjeldende plan. Dersom det gis dispensasjon nå, går vi ut ifra at arealet blir permanent avsatt til akvakultur i framtiden. Det er uheldig at slike avgjørelser tas uten en tilstrekkelig planprosess og medvirkning.

Videre er det per i dag ikke god nok kunnskap til å si noe sikkert i forhold til i hvor stor grad akvakultur påvirker ville fiskebestander. Det stilles spørsmål ved om akvakultur bl.a. kan påvirke fiskebestandenes vandringsmønster, gyteområder, rekruttering og mattilgang, samt økosystem generelt. Etablering av lokaliteter for akvakultur kan derfor påvirke fiskerinæringen direkte ved at de beslaglegger areal som er viktige for utøvelsen av fisket og fortrenger fiskeriinteressene, men også indirekte ved at akvakulturvirkksomheten kan påvirke fiskerinæringen i et miljøperspektiv. Det gjelder ikke minst dersom det brukes kjemikalier/legemidler mot lakselus.

Det er nå sannsynliggjort at utslipp av kjemikalier/legemidler mot lakselus også kan ta livet av andre marine krepsdyr, som f.eks. raudåte, krill og reke, relativt langt unna utslippspunktet (inntil flere km). Disse artene har vist seg å ta skade av langt lavere konsentrasjoner enn det som brukes i selve lusebehandlingen. Hvilke andre langsiktige effekter (subletale effekter) disse kjemikaliene kan ha på krepsdyrbestandene er det fortsatt svært lite kunnskap om.

Vi mener primært at kommunen må avvente klarering av nye lokaliteter til kommunens kystsoneplan blir rullert. På denne måten kan kommunen ha dialog med både fiskere, akvakulturnæringen og andre brukerinteresser om å finne passende lokaliteter. Og ikke minst ha muligheter til å gjøre nye, grundige avveininger av de forskjellige arealinteressene i kommunens sjøareal. En god avveining av ulike arealinteresser skjer best gjennom revisjon av kommuneplanen fordi det gir en mer oversiktlig og helhetlig måte å se arealer, næringsutvikling og verneverdier i sammenheng, samtidig som en kan unngå fragmenterte og dårlig forankrede løsninger.

**Med hilsen**  
**Fiskarlaget Nord**

**Jon-Erik Henriksen/s**  
**daglig leder**

**Eli-Kristine Lund Dahl/s**  
**rådgiver**